

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Pytania i odpowiedzi (Q&A) dotyczące działań podejmowanych w ramach programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności podczas pandemii COVID-19 (cz. II)

Uwaga! Niniejszy dokument stanowi odpowiedź na wyjątkową sytuację związaną z globalną pandemią. W tej szczególnej sytuacji zastosowanie zasady siły wyższej jest jak najbardziej uzasadnione. Zachowując szczególną ostrożność, która stanowi podstawę wszystkich działań Komisji, byłoby bardzo trudno podjąć inną decyzję w obecnych okolicznościach – gdy większość działań, planowanych lub realizowanych, została/będzie odwołana lub odłożona w czasie. W konsekwencji, w celu uproszczenia procedur administracyjnych i ułatwienia pracy w sytuacji stosowania dużej liczby przypadków siły wyższej Dyrekcja Generalna ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (DG EAC) zaleca Narodowym Agencjom stosowanie elastycznego podejścia w przypadku studentów, uczniów, wolontariuszy i innych uczestników mobilności programu Erasmus+ i EKS.

Jednakże zasada siły wyższej nie może być stosowana automatycznie. Narodowe Agencje muszą zastosować indywidualne podejście do poszczególnych przypadków w ich kontekście krajowym w celu sprawdzenia, czy wykorzystanie wyjątkowych rozwiązań opisanych poniżej jest uzasadnione. Zatem zastosowanie tych rozwiązań każdorazowo musi być oceniane przez Narodowe Agencje na zasadach indywidualnych dla każdego odrębnego działania, a zasada siły wyższej powinna być stosowana z ograniczeniami, bez jej nadużywania.

1. Czy studenci/uczący się/kadra mają wypełnić indywidualną ankietę uczestnika, jeśli ich mobilność nie została zrealizowana, ale pewne koszty zostały zakwalifikowane na zasadzie siły wyższej?

- Zasada wypełniania ankiety dla danej akcji nie obowiązuje w przypadku siły wyższej.

2. Czy dodatkowe koszty podróży poniesione przez studentów, którzy otrzymali grant bez dofinansowania (grant zerowy) będą zwracane w ten sam sposób, co w przypadku studentów, którzy otrzymali grant?

- Jak podano we wskazówkach dotyczących stosowania zasady siły wyższej, uczestnicy mogą otrzymać wyższe dofinansowanie niż planowano. W związku z tym beneficjent może w wyjątkowych wypadkach zdecydować o zwrocie kosztów dla uczestników z zerowym grantem, nawet jeśli w normalnej sytuacji uczestnik tego typu nie otrzymuje dofinansowania z UE na podróż i koszty utrzymania.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

3. Czy beneficjenci mogą już teraz odwołać mobilności zaplanowane np. na wrzesień i otrzymać rekompensatę wynikającą z zastosowania zasady siły wyższej?

- Nie ma powodu, by odwoływać teraz mobilności planowane na wrzesień, sytuacja może do tego czasu ulec zmianie. Monitorujemy zmieniające się warunki i na bieżąco będziemy aktualizować nasze zalecenia odpowiednio do pojawiających się nowych okoliczności. Jednak Narodowa Agencja zaleca beneficjentom, aby unikać ponoszenia kosztów przygotowawczych w razie wątpliwości co do możliwości realizacji danego działania.

4. Czy możecie potwierdzić, że nauczanie zdalne (online) jest uznawane także dla profesorów i nauczycieli? Czy zasady dotyczące zdalnego uczenia się określone dla studentów dotyczą również kadry?

- Jeśli chodzi o uznawanie działań online, nie ma różnic między studentami i kadrami. Co do zasady działania stosowane w sytuacji siły wyższej dotyczące nauczania online pozwalają beneficjentom na używanie ich do ukończenia lub kontynuowania działań w ramach realizowanych projektów. W przypadku działań planowanych beneficjenci powinni je przełożyć na inny termin; w tym celu wprowadzono rozwiązanie pozwalające na przedłużenie czasu trwania realizacji projektów..

Czas trwania projektu

5. Jeśli czas trwania projektu jest przedłużony od 24 miesięcy (lub mniej) do ponad 24 miesięcy, czy to oznacza, że obowiązuje złożenie raportu przejściowego?

- Nie, to oznaczałoby wprowadzenie nowych wymogów, podczas gdy celem nowych rozwiązań jest wsparcie beneficjentów w trudnej sytuacji.

Nie dotyczy projektów mobilności w sektorze szkolnictwa wyższego, gdzie celem raportów przejściowych jest stwierdzenie stanu wykorzystania środków przyznanych w ramach danej umowy i ewentualne przeznaczenie środków niewykorzystywanych przez jedno uczelnie dla innych, deklarujących gotowość wykorzystania dodatkowych środków (tzw. redystrybucja środków). Wymaga to złożenia raportów przejściowych przez wszystkie uczelnie w terminach określonych w umowie (lub aneksie do umowy – jeśli dotyczy), bez względu na czas trwania projektów.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

6. Czy projekty trwające 36 miesięcy mogą zostać przedłużone, biorąc pod uwagę fakt, że projekty Akcji 2 z roku 2017 działają na podstawie umowy, która daje im ok. 5 miesięcy dodatkowo na działania przed wygaśnięciem umowy?

Maksymalny czas trwania projektu to 36 miesięcy (z wyjątkiem projektów Akcji 107 z roku 2018, jak podano w pytaniu B5), co oznacza, że co do zasady projekty Akcji 2 trwające 36 miesięcy nie mogą być przedłużone.

Rozumiemy jednak, że przedłużenie projektów Akcji 2 może okazać się konieczne w uzasadnionych przypadkach. W szczególności dotyczy to wydłużenia projektów Akcji 2 z roku 2017, które kończą się w roku 2020 (do 31.08.2020) i nie mają możliwości nadrobienia opóźnień wywołanych przez zawieszenie działań spowodowanych przez COVID-19, tak aby pozwolić tym projektom na opracowanie planowanych efektów i uniknąć zmniejszenia końcowej kwoty grantu.

Narodowe Agencje mogą w związku z tym zdecydować na indywidualnych zasadach o przedłużeniu czasu trwania projektu z powodu siły wyższej.

Przedłużenie umowy powinno obejmować wyłącznie czas niezbędny do zakończenia działań, w związku z tym na tym etapie zalecamy, żeby nie przedłużać czasu trwania projektu o więcej niż 4 miesiące.

Działania Narodowej Agencji i zarządzanie cyklem życia projektu

7. Czy wdrażanie procesu akredytacyjnego dla nowego programu zostanie opóźnione?

- Uruchomienie procesu akredytacyjnego dla sektorów edukacji szkolnej, zawodowej i edukacji dorosłych jest w tej chwili planowane na koniec kwietnia/początek maja i przygotowania odbywają się bez większych zakłóceń. Dаты rozpoczęcia procesu akredytacyjnego dla sektora Młodzież i Europejskiego Korpusu Solidarności (Znak Jakości) nie zostały jeszcze ustalone. Komisja pozostaje w stałym kontakcie z dyrektorami Narodowych Agencji, aby monitorować rozwój sytuacji i podejmować stosowne kroki, jeśli zajdzie taka potrzeba.

8. Jaki przelicznik kursu waluty należy stosować dla płatności w sytuacji zastosowania zasady siły wyższej?

- Przelicznik kursu waluty jest podany przez Narodową Agencję w artykule 1.4.10. umowy o dofinansowanie podpisanej z beneficjentem.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

9. W jaki sposób należy wpisywać przypadki siły wyższej do systemów informatycznych (IT)?

- Dokumentacja elektroniczna dotycząca MobilityTool+ i EPlusLink będzie odpowiednio zaktualizowana w celu zapewnienia wskazówek dotyczących stosowania tych narzędzi w obecnych okolicznościach.

Wsparcie dla uczestników

10. Czy byłoby możliwe wydanie ogólnej rekomendacji repatriacyjnej dla wszystkich wolontariuszy?

- Wydanie takich zaleceń należy do rządów krajowych. Komisja nie może interweniować w tej dziedzinie.

Składanie dokumentów

11. W trwających konkursach formularze wniosków można składać bez załączników wymagających podpisu współbeneficjentów. Czy to podejście dotyczy także scentralizowanych działań?

- Tak, podejście to dotyczy również działań scentralizowanych. Podpis będzie wymagany na późniejszym etapie, po zniesieniu ograniczeń związanych z COVID-19.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Specyfika ICM

12. W kwestii specjalnych transferów, które można wykonać w ramach projektów 2018 Akcji 107 z powodu sytuacji związanej z epidemią COVID-19:

- Czy transfery środków pomiędzy krajami partnerskimi w ramach budżetów przewidzianych w umowie między NA a uczelnią mogą być realizowane w dowolnym momencie do zakończenia projektu?
- Czy konieczna jest zmiana umowy, jeżeli po przekazaniu środków całkowity budżet projektu zmieni się o ponad 40%? Mówiąc bardziej ogólnie, czy zmiana budżetu projektu jest konieczna również w przypadku zastosowania siły wyższej?

- Agencje Narodowe mogą, w celu dalszego ułatwienia realizacji projektów ICM 2018, zdecydować o zezwoleniu beneficjentom na stosowanie zasad, odstępstwa od zasad dotyczących transferów między krajami partnerskimi w tym samym regionie (regiony zostały opisane w przypisie do omawianego dokumentu), które na mocy art. I.3.3. umowy są zabronione.

Jeżeli NA zamierza skorzystać z tej możliwości, konieczne jest wprowadzenie zmian do umowy (warunki specjalne), które pozwolą na wyraźne odstępstwo od pułapów określonych w punktach b), c), d) i f) art. I.3.3., zastępując w ten sposób limity określone w zasadach elastyczności. Zmiana załącznika II (budżet projektu) nie jest jednak konieczna, ponieważ zmiana powyższych punktów w art. I.3.3. pociąga za sobą możliwość dokonania poprawek w przydziale środków bez ograniczeń.

Ograniczenie przewidziane w art. I.3.3. punkt e), który stanowi, że zmiany rozpatrywane łącznie nie mogą przekroczyć 40% całkowitego budżetu projektu przydzielonego w załączniku II bez poprawki, nadal ma zastosowanie.

Narodowe Agencje mogą oferować tę możliwość wszystkim swoim beneficjentom, którzy znaleźli się w tej samej/podobnej sytuacji, zgodnie z zasadą równego traktowania, pozostawiając w gestii beneficjenta decyzję o zaakceptowaniu i podpisaniu lub odrzuceniu proponowanej zmiany/poprawki.

Ta elastyczność w stosunku do beneficjentów ma pomóc projektom napotykaającym trudności związane z ograniczeniami związanymi z wybuchem epidemii COVID-19. Dlatego też, jeśli podpisano poprawioną umowę, transfery mogą być realizowane w dowolnym momencie trwania projektu.

Działania te mają również zastosowanie do umów z wieloma beneficjentami.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

Specyfika Europejskiego Korpusu Solidarności

13. Czy możemy wesprzeć więcej działań krajowych i lokalnych Projektów Solidarności w 2020 r. niż jest to dozwolone zgodnie z podziałem budżetu?

- Zgodnie z umową delegacyjną (*Delegation agreement*) NA mogą przydzielać środki na poszczególne akcje elastycznie wg zasad określonych w art. I.3.3.8. umowy lub poprzez złożenie wniosku o zmianę umowy zgodnie z art. I.8.3. lit. g), nie przekraczając, w każdym z tych wypadków, maksymalnego 20-procentowego progu dotacji przeznaczonej na działania krajowe.

Dla przypomnienia, budżet na działania krajowe oblicza się w następujący sposób: całkowita kwota przeznaczona na działania krajowe dla ESC11, ESC13 i ESC21 + 100% alokacji dla ESC31.

14. Wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności zakończyli lub kończą swoje działania i nie mogą wrócić do swojego kraju. Jaki jest zakres ochrony ubezpieczeniowej zapewnionej wolontariuszom w takiej sytuacji? Jaka jest ochrona ubezpieczeniowa w kraju pochodzenia wolontariusza/kraju goszczącym w przypadku przerwania działań?

- Wolontariusze są objęci ochroną ubezpieczeniową w kraju goszczącym przez cały okres, na jaki zostali zgłoszeni do ubezpieczenia + 2 miesiące. W razie potrzeby, w tych przypadkach, gdy działanie trwa krócej niż 12 miesięcy, zalecamy organizacjom wydłużenie czasu trwania działania.

Równolegle Komisja sprawdza, w jaki sposób można zapewnić ochronę ubezpieczeniową tym wolontariuszom, którzy musieli zostać w kraju goszczącym, a zakończyli już 12 miesięcy swojego działania, w wypadku gdy sytuacja zmuszająca ich do pozostania w kraju goszczącym przedłuży się i dodatkowe 2 miesiące ubezpieczenia zostaną wykorzystane.

Należy pamiętać, że ochrona ubezpieczeniowa zostanie przerwana, jeśli projekt zostanie zakończony, rozwiązany lub anulowany.

W przypadku zawieszenia realizacji działań obowiązują następujące scenariusze:

A. Wolontariusze wrócili do domu: Wolontariusze są objęci ochroną nawet w swoim kraju przez cały okres, na jaki zostali zgłoszeni do ubezpieczenia + 2 miesiące. Jeśli ochrona ubezpieczeniowa nie jest potrzebna w domu, można ją zawiesić.

B. Wolontariusze nie mogą wrócić do swojego kraju: Wolontariusze są objęci ubezpieczeniem w kraju przyjmującym przez cały okres, na jaki zostali zgłoszeni do ubezpieczenia + 2 miesiące.

Równolegle Komisja sprawdza, jak zapewnić ochronę ubezpieczeniową na okres przekraczający 12 miesięcy, tak by ubezpieczenie obejmowało zarówno okres czasowego zawieszenia działania, jak i następnie dalszej jego realizacji.

KOMUNIKAT (Q&A)

Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji

15. Wielu wolontariuszy Europejskiego Korpusu Solidarności zawiesiło realizację swoich działań i wróciło do domu na okres przerwy w działaniach, gdy jednocześnie wielu innych nie może wrócić do kraju w okresie przerwy. Na jakich warunkach wolontariusze mogą kontynuować działalność?

- o Całkowity kwalifikowalny czas trwania działania to 12 miesięcy, przy czym realizacja działania może zostać zawieszona w razie potrzeby ze względu na sytuację związaną z epidemią COVID-19. Wolontariusze Europejskiego Korpusu Solidarności mogą zatem wznowić realizację działania po zakończeniu okresu zawieszenia i dokończyć realizację działania, trwającego w sumie maksymalnie 12 miesięcy.

Beneficjent musi jednak zweryfikować i upewnić się, że umowa o dofinansowanie podpisana z NA pozostanie w mocy przez cały okres działania, w tym przez czas zawieszenia. W razie potrzeby beneficjent musi złożyć wniosek o wydłużenie okresu obowiązywania umowy.

16. Czy można również przedłużyć czas trwania projektów ESC13?

- o Przedłużenie dotyczy także projektów ESC13 – Partnerstwa na rzecz wolontariatu.

Kontakt do Polskiej Narodowej Agencji Programu Erasmus+:

<https://erasmusplus.org.pl/kontakt/ogolny/>

Kontakt do Polskiej Narodowej Agencji Europejskiego Korpusu Solidarności:

<https://eks.org.pl/kontakt/>

Warszawa, 29 kwietnia 2020 r.

